

Aan (de voorzitter van) de ledenraad van Coöperatie Royal FloraHolland U.A.

**VERZOEK AAN DE LEDENRAAD VAN COÖPERATIE ROYAL FLORAHOLLAND U.A. EX
ARTIKEL 29.4 SUB A VAN DE STATUTEN VAN ROYAL FLORAHOLLAND U.A.**

Naar een coöperatie die toekomstbestendig is, waar elk lid zijn marktplaats kan vinden

1. Inleiding

1.1 Verzoeken

Namens de 502 leden van Royal FloraHolland U.A. als vermeld in **Bijlage 1** (de Verzoekers), zijnde ten minste tweehonderdvijftig (250) in aantal en die gezamenlijk bevoegd zijn tot het uitbrengen van ten minste één twintigste (1/20) gedeelte van de stemmen in een voltallige ledenbijeenkomst als bedoeld in artikel 31 van de statuten van Royal FloraHolland U.A., hierna "FloraHolland", wordt hierbij de ledenraad van FloraHolland verzocht de volgende onderwerpen in behandeling te nemen die in het belang van de coöperatie en de leden zijn:

Primair: besluiten tot het laten uitvoeren van een externe audit met betrekking tot het reilen en zeilen binnen FloraHolland, meer specifiek op drie punten:

- 1. Floriday**
 - a. Opzet, kwaliteit en borging van het Floriday platform**
 - b. Financiering, afschrijving en toekomstige kosten begroting van het platform**
 - c. De noodzaak tot het uit-faseren van Connect EAB voor de directe handel**
- 2. Verplichte certificering**
- 3. Of de directie van FloraHolland dagelijks voldoet aan en handelt volgens de statuten van FloraHolland en in het bijzonder artikel 3 van de statuten van FloraHolland**

Subsidiar:

Besluiten de directie te bevelen om de besluiten als bedoeld in hoofdstuk 3 van dit verzoek en de daaraan aanverwante besluiten in te trekken en (opnieuw) te werken aan besluitvorming ter zake de onderliggende problemen, waarbij er daadwerkelijk draagvlak is onder leden en stakeholders in de sector en waarbij leden vrije keuzes houden en FloraHolland geen dwingende positie inneemt, dan wel

Besluiten om in dit kader de adviestaken uit te oefenen als bedoeld in artikel 28.3 van de statuten, zowel richting de directie van FloraHolland als richting de raad van commissarissen en de directie te verzoeken om de besluiten als bedoeld in hoofdstuk 3 van dit verzoek en de daaraan aanverwante besluiten in te trekken en (opnieuw) te werken aan besluitvorming ter zake de onderliggende problemen, waarbij er daadwerkelijk draagvlak is onder leden en stakeholders in de sector en waarbij leden vrije keuzes houden en FloraHolland geen dwingende positie inneemt.

Ter onderbouwing van dit verzoek wordt eerst in hoofdstuk 2 ingegaan op de achtergronden en wordt het kader voor de ledenraad herhaald. In hoofdstuk 3 worden de besluiten genoemd die de aanleiding of druppel waren wat vervolgens heeft geleid tot de noodrem-petitie, op grond waarvan dit verzoek wordt ingediend. In hoofdstuk 4 worden de redenen opgegeven om de onderwerpen hoe dan ook in behandeling te nemen. In hoofdstuk 5 wordt nader ingegaan op de Verzoekers, en bevestigd dat het

verzoek breed gedragen wordt. Tot slot volgen een samenvatting, het verzoek en de conclusies en wordt ingegaan op het vervolg.

Ik treed in deze op als de Contactpersoon als bedoeld in artikel 10.5 van het Reglement Ledenraad FloraHolland.

1.2 Opmerkingen vooraf in het kader van dit verzoek ex artikel 29.4 van de statuten

Uit Bijlage 1 blijkt dat de Verzoekers 502 leden betreffen. Leden uit alle windstreken, groot en klein, vooruitstrevend en mogelijk conservatief, met hele grote omzetten en minder grote omzetten, planten- en bloemenkwekers, leden van FPC's, leden die deelnemen in adviesgroepen van FloraHolland en leden die vrijwillig deelnemen aan MPS. Daarnaast is de petitie getekend door 173 kopers en 40 overige belanghebbenden.

Dit geluid is de weerkaatsing van het onvoldoende gehoord zijn, terwijl de coöperatie juist bedoeld is voor en ten behoeve van haar leden en die coöperatie bestaat bij de gratie van haar leden, verpakt in hun lidmaatschap! Dit verzoek wordt niet ingediend namens alleen maar kleine kwekers die zagezegd ouderwets zouden zijn en alles bij het oude willen laten. Niemand wil terug naar de trekschuit. Ook de Verzoekers willen vooruitgang. Iedereen streeft naar vooruitgang.

Voor zover relevant: als men zou denken dat het aantal leden dat de petitie heeft getekend niet groot is, is het verzoek de vergelijking te maken met het aantal bezoekers van de gemiddelde ledenvergadering in de oude stijl en vervolgens daarvan het gemiddeld aantal leden te nemen dat zich op een ledenvergadering liet horen. In vergelijking daarmee is de petitie een veelvoud van dat aantal en een heel hard geluid.

Met de vorige alinea's ben ik bewust ingegaan op mogelijke sentimenten die zouden kunnen spelen in de ledenraad bij de beoordeling van dit verzoek, zoals een bepaalde typering van de initiatiefnemers als ouderwets of schreeuwers. Die sentimenten mogen überhaupt geen enkele rol spelen in de ledenraad, maar dergelijke sentimenten zijn ook niet terecht. Overigens gaan mensen vaak pas geluid maken als ze niet of onvoldoende worden gehoord, dan wel onvoldoende worden betrokken in het proces, dan wel zonder alternatieve keuzemogelijkheid verplichtingen opgelegd krijgen.

Dit verzoek is geen verzoek van alleen de initiatiefnemers, maar een verzoek namens het vereiste aantal leden van ten minste tweehonderdvijftig (250) in aantal en die gezamenlijk bevoegd zijn tot het uitbrengen van ten minste één twintigste (1/20) gedeelte van de stemmen in een voltallige ledenbijeenkomst als bedoeld in artikel 31 van de statuten van FloraHolland. Voor de goede orde, de statuten eisen niet dat het ten minste 250 leden moeten zijn die volgens subjectieve maatstaven van de directie of de ledenraad vooruitstrevend moeten zijn of anderszins. Er gelden geen subjectieve criteria maar louter formele criteria, waaraan ruimschoots wordt voldaan. Dus zelfs als de leden van dit verzoek volgens subjectieve criteria van leden uit de ledenraad of de directie zagezegd niet vooruitstrevend zouden zijn, dan nog doet dat niets af aan de plicht van de ledenraad om het verzoek inhoudelijk in behandeling te nemen.

Bovenal zijn Verzoekers betrokken leden die zich inzetten voor FloraHolland, wat ook hun coöperatie is, evenals de coöperatie van de overige leden. De Verzoekers willen een coöperatie die toekomstbestendig is, en een marktplaats biedt voor ieder lid.

2. Achtergronden en kader ledenraad

2.1 FloraHolland, doel coöperatie en wijze van financiering daarvan

FloraHolland, bestaat als rechtsopvolger van Coöperatieve Bloemenveiling FloraHolland U.A en Coöperatie Bloemenveiling Aalsmeer U.A. ruim 100 jaar. Krachtens artikel 3 van haar statuten heeft FloraHolland ten doel de behartiging van de belangen van haar leden, in het bijzonder doch niet uitsluitend, door bevordering van de afzet van sierteeltproducten in de meest ruime zin van het woord. Dat heeft zij jarenlang gedaan als veiling.

FloraHolland is een coöperatie. In een coöperatie worden de krachten van de leden gebundeld om hun individuele doelen te bereiken. Daarbij moet de coöperatie zijn gericht op het creëren van waarde voor haar leden.

Dat komt ook naar voren in het doel van FloraHolland. Dat is gericht op behartiging van de belangen van haar leden. FloraHolland stelt zelf ook in haar jaarverslag over 2019 dat zij een coöperatie van kwekers is¹.

Dat FloraHolland zich moet richten op de belangen van haar leden, de kwekers, blijkt ook uit de wijze van financiering van FloraHolland. In het grootste deel van haar financieringsbehoefte wordt voorzien door middel van financiering door haar leden². FloraHolland is dus een coöperatie van kwekers, die de belangen moet behartigen van die kwekers, en die haar activiteiten grotendeels exploiteert met geldmiddelen van die kwekers.

Reden te meer dat FloraHolland draagvlak en acceptatie nodig heeft van die kwekers om die vereiste waarde creatie voor haar leden te kunnen realiseren. Die waarde creatie zal voor elk lid anders zijn, aangezien de leden zelf ook verschillen. Als FloraHolland geen waarde meer creëert voor haar leden, schiet zij tekort in het halen van haar doel, en raakt dat haar bestaansrecht.

2.2 Achtergrond instelling ledenraad, taken en bevoegdheden ledenraad

De ledenraad is actief sinds 1 januari 2019. De ledenraad fungeert als algemene ledenvergadering van FloraHolland, met dien verstande dat zij minder bevoegdheden heeft dan de algemene ledenvergadering in de oude stijl. De ledenraad is statutair verantwoordelijk voor een goede dialoog tussen de leden en de ledenraad over onderwerpen en thema's die gerelateerd zijn aan de coöperatie en aan de taken en bevoegdheden van de ledenraad. De ledenraad kan de leden consulteren over bijzondere onderwerpen en oriënterende bijeenkomsten organiseren. De ledenraad betreft de resultaten van de consultatie van de leden bij haar besluitvorming en adviezen en informeert de leden periodiek daaromtrent.

De ledenraad wordt – als het goed is – geïnformeerd door de directie over relevante onderwerpen. De ledenraad heeft een goedkeuringsrecht ten aanzien van beoogde investeringen groter dan € 20 miljoen. Dat is logisch, aangezien het grootste deel van die investeringen plaatsvindt met middelen van haar leden. Het dient dan geen doel om (te proberen) investeringen te splitsen of uit te smeren, zodat op die wijze de grens van € 20 miljoen niet zou worden overschreden. Door splitsing van handelingen kan en mag aan de strekking van die bepaling geen afbreuk worden gedaan. Het desbetreffende artikel 23.3 sub a van de statuten is opgenomen in het belang van de ledenraad

¹ Zie jaarverslag FloraHolland 2019, p. 6.

² Zie jaarverslag FloraHolland 2019, p. 57.

namens de leden als algemene ledenvergadering. Dat geldt ook voor artikel 23.2 voor wat betreft besluiten van de directie waarvoor goedkeuring nodig is van de Raad van Commissarissen.

Van de ledenraad wordt veel gevraagd. Besluiten waarvoor goedkeuring nodig is vergt veel kennis. Waar de directie een lange tijd aan voorbereiding neemt c.q. geniet en mogelijk externe deskundigen hebben ingeschakeld, is het de vraag welke ruimte en middelen de ledenraad heeft om tot een gewogen besluit of advies te kunnen komen. De ledenraad zal zich mogelijk bezwaard voelen om een tegengeluid te laten horen als de directie, ondersteund door deskundigen, een bepaalde koers wil varen. De vraag die dan opkomt is of de ledenraad voldoende vrijheid krijgt en neemt om de leden te consulteren, waaronder met name over de achterliggende problematiek én de alternatieven. Is besproken waar het echt om gaat? Als de ledenraad in dat kader door de directie niet goed is voorgelicht over de achterliggende problematiek én de alternatieven, dan kan ook moeilijk van de ledenraad worden gevraagd om de leden daar wel goed over te consulteren.

Ook hierbij moet niet uit het oog worden verloren dat FloraHolland een coöperatie van kwekers is. Consultatie van zowel de ledenraad als de leden heeft alleen nut en betekenis als de consultatie wordt meegenomen in – én voorafgaand aan – de besluitvorming en in het bespreken van het probleem waarvoor een oplossing zou moeten worden gevonden, niet als het besluit al genomen is en consultatie alleen plaatsvindt over de uitvoering. Dan wordt de consultatie en de ledenraad niet goed gebruikt, en zeker niet gebruikt waarvoor het bedoeld is. Mogelijk worden consultatie en de ledenraad dan zelfs misbruikt, zeker als gesteld overleg met de ledenraad wordt gebruikt als argument ter legitimering van besluiten als die besluiten daarvoor al genomen zijn en de ledenraad niet, niet tijdig of onvoldoende is betrokken in de besluitvorming als zodanig en de daaraan voorafgaande probleemstelling.

De rol van de ledenraad is enorm belangrijk. Dat jullie deelnemen in de ledenraad wordt ook enorm gewaardeerd. Eigen kennis van de leden van FloraHolland, die dagelijks actief zijn met het product waarvoor FloraHolland – conform haar doel – de afzet moet bevorderen, die kennis is cruciaal en een noodzakelijke voorwaarde om tot goede besluitvorming ten behoeve van haar coöperatie te komen.

De ledenraad is beoogd als een krachtig orgaan, namelijk de algemene ledenvergadering. Een plek in de ledenraad is daarnaast een verantwoordelijkheid. Besluiten en adviezen gelden namens de algemene ledenvergadering en dus als vertegenwoordiging van alle leden. Het is wellicht lastig om naast je eigen mening ook ruimte te laten en te maken voor wat alle leden bij elkaar zouden kunnen vinden, ook als daarbij tegenstrijdige belangen een rol spelen. Het is daarom als ledenraad het belangrijkste dat die een objectief kritische houding aanneemt ten aanzien van voorstellen van de directie waarover in het vorige systeem de algemene ledenvergadering zou beslissen. De ledenraad moet hun stem laten horen. Een objectief kritische houding vereist doorvragen op voorstellen; doorvragen naar de overwegingen, het hoe, wat en waarom, en de gevolgen daarvan; vragen naar en wijzen op alternatieven.

De ledenraad heeft onder meer een adviesfunctie als bedoeld in artikel 28.3 van de statuten, bestaande uit:

- a. het adviseren van de directie over de strategische ontwikkeling van de coöperatie en product overstijgende beleidszaken;
- b. het vervullen van een signaalfunctie naar de directie inzake de ontwikkeling in de markt, de (strategische) koers van de FloraHolland-organisatie en het functioneren van de FloraHolland-organisatie; en

- c. het aandragen van onderwerpen die de aandacht behoeven van de directie en de FloraHolland-organisatie

Ook daaruit blijkt de belangrijke rol van de ledenraad.

2.3 Mogelijkheid van artikel 29.4 sub a statuten en het beroep daarop

Die belangrijke rol van de ledenraad komt ook naar voren in de bevoegdheid van de ledenraad als bedoeld in artikel 29.4 van de statuten, waarop dit verzoek aan de ledenraad is gebaseerd.

Dit middel is ook een van de weinige en eigenlijk het enige formele middel dat leden hebben om formeel iets gedaan te krijgen, teneinde tegenwicht te bieden aan acties die (de directie van) FloraHolland inzet waar haar leden het niet, dan wel nog niet mee eens zijn.

De initiatiefnemers vinden het spijtig dat het tot de petitie heeft moeten komen en dit verzoek formeel moet worden ingediend. Het lijkt er op dat de verschillende organen binnen FloraHolland het doel van FloraHolland en in ieder geval het contact met haar leden en hun benodigde draagvlak uit het oog hebben verloren.

Mede daarom is dit middel ex artikel 29.4 van de statuten nu meer dan ooit nodig om FloraHolland (weer) de coöperatie te laten zijn die ze moet zijn, voor haar leden, met als doel om hun belangen te behartigen.

Ex artikel 10.13 van het Reglement Ledenraad brengen de voorzitter van de ledenraad, de CEO en de voorzitter van de Raad van Commissarissen advies uit omtrent het verzoek. Omdat het verzoek ook ziet op een audit of de directie (dagelijks) voldoet en handelt volgens artikel 3 van de statuten, spelen er (nog meer dan gewoonlijk) tegenstrijdige belangen, waaronder bij dat uit te brengen advies. De Verzoekers verzoeken iedere betrokkene daar goede nota van te nemen. Verzoekers spreken de hoop uit dat men zich laat leiden door de goede belangen en dat de governance binnen FloraHolland voldoende waarborgen biedt en voldoende wordt nageleefd. Gelet op al hetgeen dat speelt en gelet op de gewenste scheiding der machten binnen FloraHolland is het nog meer noodzakelijk dat de ledenraad alle ruimte krijgt om namens alle leden van FloraHolland tot een oordeel over het verzoek te komen.

Het verzoek c.q. de verzoeken zien bij uitstek op onderwerpen die behoren tot het mandaat van de ledenraad, zoals onder meer is opgenomen in artikel 28.3 van de statuten. De onderwerpen zien immers op de strategische ontwikkeling van de coöperatie en product overstijgende beleidszaken en behoeven gelet op het aantal Verzoekers en overige ondertekenaars van de petitie onderwerpen die de aandacht behoeven van de directie en de FloraHolland-organisatie. Daarnaast zien de onderwerpen op de (strategische) koers van de FloraHolland-organisatie en het functioneren van de FloraHolland-organisatie.

Of het verzoek wordt gehonoreerd is ter uitsluitende beslissing van de ledenraad.

3. Genomen besluiten van FloraHolland die aanleiding zijn tot de petitie en dit verzoek en bezwaren

3.1 Besluit invoering Floriday en staken Connect EAB

De directie van FloraHolland heeft besloten dat alle kwekers verplicht zaken moeten doen via Floriday en dat Connect EAB wordt uitgefaseerd.

3.2 Besluit tijdspad invoering Floriday

De directie besloot tot verplichte invoering van Floriday en uitfasering van Connect EAB per 1 januari 2021. Vervolgens werd het uitgesteld tot 31 maart 2021 en inmiddels is het weer uitgesteld tot nader bericht.

3.3 Besluit tot verplichte certificering

De directie van FloraHolland heeft besloten dat kwekers per 1 januari 2021 verplicht een digitale milieuregistratie moeten voeren.

3.4 Besluit tot Floriway

De directie van FloraHolland heeft besloten om gelden van de coöperatie – en daarmee grotendeels gelden van haar leden – aan te wenden ten behoeve van het nemen van een meerderheidsbelang in de gewenste joint venture Floriway. Floriway moet een nieuwe logistieke dienstverlener worden, aldus FloraHolland.

4. **Opgave van redenen van de verzoeken**

In dit hoofdstuk worden de verzoeken nader gemotiveerd en toegelicht.

4.1 Nadere algemene toelichting

In een aantal media is reeds aangevoerd op welke gronden leden en stakeholders gemotiveerd bezwaar hebben tegen bovenstaande gang van zaken en redenen hebben tot deze verzoeken. Standpunten zijn uiteengezet in de volgende documenten, die als bijlage worden meegezonden en welke stukken strekken ter ondersteuning van de verzoeken:

Bijlage 2: Vakblad onder Glas 14 januari 2021 *Interview Rémi van Adrichem, RM Plants*

Bijlage 3: Bloemenkrant 26 januari 2021 *Ingezonden brief Florinee aan branchegenoten*

Bijlage 4: Vakblad onder Glas 28 januari 2021 *Interview met Frank Timmermans, voorzitter Flora Futura*

Bijlage 5: Vakblad voor de Bloemisterij 3 februari 2021 *Interview met Ad Dekkers, Kwekerij Sentinel*

Bijlage 6: Bloemenkrant 10 februari 2021 *Interview Jan de Boer*

Bijlage 7: Bloemenkrant 9 februari 2021 *Dringende oproep G11 Groep aan FloraHolland*

Daarin wordt gemotiveerd uiteengezet dat het niet aan FloraHolland is om directief op te leggen op welke wijze haar leden en kopers verplicht met elkaar zaken moeten doen, noch aan welke gestelde milieu-eisen leden moeten voldoen in aanvulling op de reeds gereguleerde eisen. Evenzo volgt hieruit duidelijk dat Floriday thans nog niet geschikt is, en zeker niet als het enige systeem (voor zover überhaupt ooit één systeem als het enige systeem geschikt zou zijn). Ook wordt daarin uiteengezet dat er andere oplossingen zijn voor de door FloraHolland gestelde problemen.

In aanvulling op de bezwaren van Verzoekers tegen de gang van zaken als vermeld in deze bijlagen wordt het volgende opgemerkt.

4.2 Nadere toelichting ten aanzien van het besluit inzake Floriday

Voor dit besluit voert de directie twee redenen aan, zijnde 1) gestelde noodzakelijke digitalisering en 2) gestelde noodzakelijke wijziging teneinde te voldoen aan de PSD2-wetgeving (de Europese Richtlijn betaaldiensten).

Van de eerste gestelde reden heeft de ledenraad vanzelfsprekend wel kaas gegeten. Ook vóór en zonder Floriday werd en wordt mede digitaal zaken gedaan. Dat zaken doen in deze sector interactie tussen mensen vereist die ook niet digitaal plaatsvindt en deals ook in deze sector op verschillende momenten en op verschillende wijzen worden gesloten, kan daarbij niet worden vergeten. Connect EAB voorziet goed in de behoefte van leden van FloraHolland en dat systeem als zodanig functioneert naar tevredenheid van de partijen die daarmee werken, verkopers en kopers. Waarom zou Connect EAB dan moeten worden uitgefaseerd?

Waarom wil Floriday een goede race-auto weg doen en wil zij direct overstappen op een andere race-auto in aanbouw die onder meer nog niet over de goede versnellingsbak beschikt, omdat het nog niet af is. De Verzoekers verzoeken FloraHolland de nieuwe race-auto af te maken en zo aantrekkelijk te maken, dat heel veel leden en kopers heel graag in die race-auto willen rijden.

De tweede gestelde reden is een ingewikkeld en voor de ledenraad – zonder externe raadpleging - moeilijk toetsbaar argument. Ter zake de tweede reden geeft FloraHolland zelf aan dat FloraHolland in het klok(veiling)proces reeds acteert als 'handelsagent' en vanwege die PSD2-wetgeving een andere manier van werken niet nodig is.³ Voor het directe kanaal zou van de uitzondering als handelsagent gebruik gemaakt kunnen worden, als aan de wettelijke vereisten wordt voldaan. Ook daar kunnen vraagtekens bij worden gezet.

Ik ga eerst in op deze handelsagent-reden en kom vervolgens terug op de vraag waarvoor die handelsagent-rol dan de enige oplossing zou zijn.

De desbetreffende uitzonderingsbepaling voor de 'handelsagent' uit de Europese PSD2-Richtlijn is als volgt opgenomen in de Nederlandse wetgeving, meer specifiek artikel 1:5a lid 2 sub b van de Wet op het Financieel Toezicht. De zin is negatief geschreven, omdat het een uitzondering betreft:

Artikel 1:5a Wet op het Financieel Toezicht

2. *Onder het verlenen van betaaldiensten in de zin van deze wet wordt niet verstaan:*
- b. *het verrichten van betalingstransacties tussen de betaler en de betalingsbegunstigde, die worden uitgevoerd via een handelsagent die krachtens een overeenkomst gemachtigd is om voor rekening van alleen de betaler of alleen de betalingsbegunstigde de verkoop of aankoop van goederen of diensten via onderhandelingen tot stand te brengen of te sluiten;*

Dat betekent dat als aan de voorwaarden als genoemd onder sub b wordt voldaan, die betaaldiensten niet worden gekwalificeerd als betaaldiensten in de zin van de PSD2-wetgeving, zodat aan die wetgeving niet verder hoeft te worden voldaan. Met betrekking tot de term handelsagent zou FloraHolland dus moeten voldoen aan de volgende drie vereisten:

- a. *FloraHolland moet als handelsagent alleen voor rekening van de betaler (de koper) of alleen voor de begunstigde (de verkoper/ kweker) handelen; en*
- b. *uit een overeenkomst blijkt dat FloraHolland is gemachtigd door de betaler of de begunstigde en dat hij optreedt voor alleen de betaler of alleen de begunstigde; en*
- c. *FloraHolland de verkoop of aankoop van de betreffende goederen of diensten tussen betaler en begunstigde sluit of door onderhandelingen tot stand brengt.*

³ <https://www.royalfloraholland.com/nl/nieuws-2020/week-6/veelgestelde-vragen-over-100-digitaal-en-floriday>

Dienaangaande is niet gezegd dat FloraHolland voor directe handel alleen als handelsagent kwalificeert door middel van Floriday. Floriday wordt door FloraHolland echter wel aangedragen als de enige rechtmatige oplossing voor dit gestelde probleem. Daar zal DNB zich echter niet over hebben uitgelaten: DNB kan en zal niet hebben geoordeeld dat Floriday de oplossing is voor het gestelde door FloraHolland ervaren probleem naar aanleiding van de PSD2-wetgeving.

Dat brengt de vraag met zich mee waarom Floriday als enige oplossing aangedragen wordt. Verdedigbaar zou kunnen zijn dat ook via Connect EAB door onderhandelingen, respectievelijk door een duurzame relatie tussen de kweker en FloraHolland de verkoop tot stand komt. Waarin verschilt Floriday op dit vlak van Connect EAB? En kwalificeert Floriday dan wel als handelsagent? Als **Bijlage 8** is bijgevoegd een whitepaper van de voorzitter van de Vereniging Betaalinstellingen Nederland (VBIN) met informatie over PSD2. Daaruit kan niet alleen de vraag worden afgeleid of FloraHolland met Floriday überhaupt als handelsagent kwalificeert, en of die uitzondering als handelsagent überhaupt vereist is. Belangrijker is dat daaruit ook blijkt dat er verschillende oplossingen zijn als FloraHolland voor directe diensten überhaupt onder de PSD2-wetgeving zou vallen.

In ieder geval is de vraag gerechtvaardigd om extern te onderzoeken of Floriday daadwerkelijk de enige mogelijkheid zou zijn om FloraHolland voor wat betreft directe handel te laten voldoen aan de PSD2-richtlijn, voor zover überhaupt een aanpassing nodig is. Nog los van de vraag waarom andere aanbieders andere mogelijkheden aanbieden, die in hun visie voldoen aan de regelgeving, waarom zou Floriday de enige gestelde oplossing zijn? Dit terwijl Floriday veel meer met zich meebrengt. Dat impliceert achterliggende redenen en een mogelijk streven naar een monopolypositie, terwijl het debat daarover niet gevoerd is en niet gevoerd wordt. Waarom zouden alle data via FloraHolland moeten lopen? Wat zijn de consequenties daarvan? Is het aanvragen van een vergunning, het uitbesteden aan een platform-PSP, dan wel SEPA business to business geen beter alternatief? In hoeverre is dat onderzocht? Welke strategische keuzes konden in dit verband gemaakt worden en in hoeverre zijn de ledenraad, de leden en de Raad van Commissarissen bij die keuzes betrokken?

Dat betreffen zeer relevante keuzes waarvoor heel veel draagvlak nodig is, dat nu ontbreekt. Te meer nu Floriday wordt gepresenteerd als de enige mogelijkheid en verplicht wordt opgelegd. Dit terwijl FloraHolland juist een coöperatie was, en is en moet blijven, waar vraag en aanbod elkaar vinden, op verschillende wijzen en voor verschillende producten, elk product in zijn eigen kracht.

Daarmee kan de ledenraad niets anders dan een externe audit te laten uitvoeren op dit punt. Floriday is niet de enige oplossing voor het gestelde probleem en Floriday is niet de enige weg naar nog meer gestelde gewenste digitalisering.

Overigens is sowieso de vraag gerechtvaardigd welk gesteld probleem FloraHolland zou ervaren met de PSD2-wetgeving? Immers, de PSD2-wetgeving is de opvolger van de al geruime tijd bestaande PSD1-wetgeving en de PSD2-wetgeving is reeds per 19 februari 2019 in werking getreden. De eerste vraag is dan door welke wijziging in die wetgeving FloraHolland meent dat iets aanpassing behoeft. Die vraag is niet beantwoord. De tweede vraag is welke mogelijkheden er zijn om dat probleem op te lossen. Dienaangaande is zonder nadere toelichting, die ontbreekt, kennelijk het huidige systeem met Connect EAB ook een systeem dat aan die wetgeving voldoet, aangezien de wetgeving geldt per 1 januari 2021. Dat roept de vraag op op grond waarvan de door FloraHolland gestelde coulanceregeling dan wel zou kunnen. De wet is immers de wet en FloraHolland kan toch niet eigenhandig de wet negeren met een coulanceregeling. Ook die handelwijze van FloraHolland roept dus vragen op.

In het verlengde daarvan valt overigens niet in te zien waarom de rol van FloraHolland via Connect EAB wezenlijk anders is dan via Floriday. En in hoeverre wordt ook in dat kader gekeken naar wat het meest doelmatig en effectief is voor de afzet van de producten van de leden in plaats van wat het meest efficiënt is voor FloraHolland. En in hoeverre is de ledenraad daarbij betrokken? Zulks klemt te meer nu de ledenraad een goedkeuringsrecht heeft ten aanzien van beoogde investeringen groter dan € 20 miljoen, waaraan geen afbreuk mag worden gedaan door investeringen te splitsen of uit te smeren, zodat zagezegd de grens van € 20 miljoen niet zou worden overschreden. De grens voor de toestemming van de Raad van Commissarissen ter zake investeringen bedraagt € 5 miljoen.

In hoeverre is voorts aan de ledenraad en de Raad van Commissarissen inzichtelijk gemaakt wat de toekomstige kosten zijn die voor FloraHolland gemoeid zijn met Floriday, inclusief alle operationele kosten. Wat gaat het FloraHolland - en daarmee grotendeels haar leden - kosten en wat levert het de leden op?

Hoe kan FloraHolland voorts besluiten om Floriday te verplichten en Connect EAB uit te faseren, terwijl Floriday nog niet deugdelijk werkt en niet over alle benodigde functionaliteiten beschikt? En hoe is voldoende geborgd dat Floriday niet alleen geschikt is voor de partijen die volledig werken met Floriday, maar ook voor kwekers die via softwarepakketten van derden werken in Floriday. Hoe wordt voor die kwekers goed geborgd dat Floriday werkt in samenhang met andere software-instrumenten van derden. Dit zodat er voor iedere kweker een gelijk speelveld is.

De leden en kopers verplicht laten werken met een systeem dat niet goed genoeg functioneert is niet conform het doel van artikel 3 van de statuten. De afzet moet worden bevorderd en niet worden belemmerd. Dat laatste (belemmeren) gebeurt thans wel met Floriday. Het staat ook blijkens de laatste perspublicatie van de directie vast dat Floriday nog niet deugdelijk functioneert. Waarom moet het dan überhaupt als enige systeem worden aangeboden?

Ook hier moet de nuance worden gemaakt dat Verzoekers niet tegen Floriday als één van de systemen zijn, maar wel tegen Floriday in haar huidige vorm én als het voor hen verplichte systeem.

4.3 Nadere toelichting ten aanzien van de verplichte certificering

Het door FloraHolland gewenste certificeringsconvenant is uiteindelijk niet ondertekend door de handelspartijen. Daarmee staat FloraHolland alleen in de keten, maar legt zij wel een zware verplichting op aan haar leden. Dat kan worden gezien als vooruitstrevend, maar dat is volledig afhankelijk van de vraag welk probleem FloraHolland daarmee wil oplossen. Los daarvan, zijn Verzoekers en andere leden van FloraHolland al vooruitstrevend, trachten zij te voldoen aan de reeds bestaande wet- en regelgeving en werken zij aan duurzaamheid.

Er bestaan reeds certificeringsmogelijkheden in de markt. Sterker nog, er is wet- en regelgeving op het gebied van milieu en certificering, waaraan kwekers moeten voldoen, toegespitst op de soort kweek. Dat systeem werkt als zodanig. Over naleving en handhaving kan worden gediscussieerd, maar dat doet niet af aan de wet- en regelgeving als zodanig. Gelet daarop is de vraag wat een verplicht certificaat van FloraHolland toevoegt.

FloraHolland meent dat alleen met de door haar opgelegde digitale milieuregistratie en milieucertificering kwekers zichtbaar maken dat zij duurzaam produceren en hoe zij dat doen. Op basis waarvan zou FloraHolland hierin een dwingende positie moeten hebben? En op basis waarvan

behoort dit tot het takenpakket van FloraHolland? Wat voegt een aanvullend verplicht certificaat toe in het streven naar meer duurzaamheid en milieubewustzijn? Een vinkje erbij brengt geen wezenlijke verandering met zich mee. Waarom kiest FloraHolland niet voor alternatieven, zoals het handhaven op naleving van de bestaande regelgeving, er vanuit gaande dat die wet- en regelgeving volstaat. Zo niet, dan zou de insteek toch moeten zijn tot verbetering van die wet- en regelgeving. En als handhaving het probleem zou zijn, waarom wordt daar dan niet op aangestuurd. Kortom, wat wil FloraHolland daadwerkelijk bereiken met verplicht certificeren naast de bestaande wet- en regelgeving? Dat is niet duidelijk geworden aan de leden, waardoor er ook geen draagvlak is onder de leden voor zo'n besluit.

Certificering zou bovendien over meer moeten gaan dan bloemen en planten alleen. 100% Certificeren is overigens überhaupt niet haalbaar. Het is niet duidelijk hoe FloraHolland omgaat met producten die bijvoorbeeld buiten in de vrije natuur gekweekt of geoogst worden en voor het grootste deel simpelweg niet gecertificeerd kunnen of wegens bestaande wet- en regelgeving niet gecertificeerd hoeven te worden. Kwekers zijn gelukkig geen eenheidsworsten waarbij op iedereen dezelfde wet- en regelgeving van toepassing is? Heeft FloraHolland door wat dat betekent en welk signaal dan onbedoeld wordt afgegeven, terwijl de desbetreffende kweker wel aan de regelgeving voldoet die voor die kweker van toepassing is? Heeft FloraHolland inzicht in de consequenties van verplichte certificering door haar leden? Zowel qua kosten als tijd en energie, terwijl de handel het niet verzoekt en de bestaande wet- en regelgeving toch al moet worden nageleefd.

4.4 Nadere toelichting inzake de vraag of de directie wel handelt conform het doel van FloraHolland

De besluiten met betrekking tot Floriday en certificering hebben de gemene deler dat het directief wordt opgelegd aan de leden én dat FloraHolland hen geen alternatieven biedt. Directe handel moet verplicht via Floriday en certificering is verplicht per 1 januari 2021, aldus FloraHolland. Daarmee laat FloraHolland de markt niet haar werk doen. Als Floriday een geweldig systeem is, wordt zij met marktwerking vanzelf het leidende systeem of één van de meest gebruikte systemen. Daarvoor hoeft FloraHolland Floriday niet als het enige verplichte systeem aan te bieden en haar leden geen alternatief te bieden. Als verdergaande certificering vanuit enige zijde van de markt gevraagd wordt, wordt daar vanuit de markt en de leden van FloraHolland op ingespeeld.

De besluiten hebben ook als gemene deler dat het strategische besluiten zijn, waarbij de motieven en eventuele alternatieven heel belangrijk zijn. Deze alternatieven worden echter onthouden, dan wel zijn niet gedeeld met de leden.

De besluiten hebben ook als gemene deler dat zij verstrekkende gevolgen (kunnen) hebben voor de leden van FloraHolland.

Daarnaast hebben de besluiten als gemene deler de vraag of de besluiten wel passen binnen het doel van FloraHolland. Zowel qua inhoud als qua het monopolistische karakter.

Tot slot hebben deze besluiten als gemene deler dat FloraHolland de besluiten versneld wilde doorvoeren en eerst na weerstand daartegen – vanuit leden, de ledenraad, andere stakeholders en/of transportbedrijven – pas op de plaats moest maken. Dat impliceert dat FloraHolland kennelijk geen, dan wel onvoldoende zicht had op de gevolgen van de besluiten, de kwaliteit van de inhoud van de besluiten, en het benodigde draagvlak onder de leden en stakeholders. Een deugdelijk en haalbaar stappenplan, zowel in voorbereiding als in uitvoering, heeft kennelijk ontbroken, getuige ook het uitstel van 100 % digitaal. In ieder geval volgt hieruit en uit het aantal Verzoekers dat de

leden onvoldoende zijn meegenomen in de processen, dan wel niet dusdanig zijn meegenomen dat zij overtuigd zijn van de ingezette koers, zowel voor de korte termijn als de lange termijn.

4.6 Nadere toelichting waarom de verzoeken moeten worden gehonoreerd

Gelet op deze gemene delers is reeds een audit gerechtvaardigd en noodzakelijk, dan wel moet het subsidiaire verzoek worden opgevolgd. De onderwerpen zijn daarvoor te groot en belangrijk.

Hierbij is ter zake de onderhavige onderwerpen van groot belang in hoeverre de directie transparant is geweest over de (strategische) keuzes die gemaakt konden worden en in hoeverre de betrokken organen zijn betrokken voordat die keuzes zijn gemaakt. Zeker inzake de besluiten inzake verplicht Floriday en verplicht certificeren, maar ook inzake Floriway waren en zijn nog steeds andere keuzes mogelijk, met andere financiële consequenties voor FloraHolland én voor haar leden. In hoeverre is dat debat daadwerkelijk gevoerd met de ledenraad én met de leden. Zijn de ledenraad én de leden betrokken in de keuzemogelijkheden en de eventuele consequenties daarvan. Zijn de financiële gevolgen per keuzemogelijkheid volledig doorerekend?

Te meer het strategische keuzes betreft is daarbij ook relevant in hoeverre de ledenraad en de leden zijn betrokken in de vraag welke probleem FloraHolland met ieder gesteld besluit daadwerkelijk wil oplossen. Wat is het achterliggende probleem? Welke mogelijkheden zijn er om het probleem op te lossen? Waarom wordt de desbetreffende keuze daarin voorgesteld en wat zijn de alternatieven? Wat zijn vervolgens de gevolgen van de verschillende mogelijkheden voor de leden op de korte en lange termijn? En hoe worden de leden daarin meegenomen zodat er vervolgens bij hen voldoende draagvlak en betrokkenheid is om mee te gaan in dat proces met een duidelijk en haalbaar stappenplan, zowel in voorbereiding als in uitvoering?

Getuige de hoeveelheid Verzoekers moet helaas worden vastgesteld dat bij de onderhavige onderwerpen FloraHolland dit proces niet goed heeft doorlopen. Teneinde weer te komen tot draagvlak en betrokkenheid van de leden is toewijzing van het primaire dan wel het subsidiaire verzoek noodzakelijk. Zeker in het geval aan de Raad van Commissarissen, ledenraad én leden geen alternatieven zijn geboden en met het verplichte karakter van besluiten hen ook geen alternatief wordt geboden!

Ook gelet op al het vorenstaande en alle onrust die is ontstaan in de sector naar aanleiding van de onderhavige besluiten van de directie van FloraHolland is er reden te meer om een onderzoek te laten plaatsvinden of de huidige koers van de directie nog wel overeenkomt met het coöperatieve doel van FloraHolland. Dat onderzoek dient in beginsel plaats te vinden via een externe audit, waarbij in dat onderzoek daadwerkelijk wordt geluisterd naar leden en stakeholders. Dit zodat weer wordt gewerkt aan een coöperatieve Bloemenveiling voor al haar kwekers/ leden. In de externe audit moeten nadrukkelijk alle alternatieve oplossingen voor de gestelde problemen naar voren komen. Dit er vanuit gaande dat de directie de problemen waarvoor de besluiten als oplossing worden aangedragen, wel duidelijk formuleert en toelicht. Vervolgens kan op basis van de audit samen met alle organen binnen FloraHolland – inclusief directie, raad van commissarissen, ledenraad, leden en waar nodig stakeholders - tot draagkrachtige besluitvorming worden gekomen en een koers waarin leden mee willen gaan vanuit overtuiging en wens en niet op grond van een verplichting.

De externe audit is nodig, ook ten behoeve van de ledenraad zelf, dat de zware taak heeft om als algemene ledenvergadering te fungeren en dus ook een verantwoordelijkheid heeft richting alle leden van FloraHolland. De externe audit biedt de ledenraad bovendien meer tegenwicht richting de directie

en draagt daarmee bij aan een betere balans en verhouding tussen de verschillende organen in de coöperatie.

Het subsidiaire verzoek ligt sowieso voor aanneming en uitvoering gereed, zodat alsnog de processen goed doorlopen kunnen worden, zoals dat past binnen de coöperatie van kwekers die FloraHolland behoort te zijn en behoort te blijven. Langs die weg kan draagvlak en betrokkenheid onder de leden worden gecreëerd. Draagvlak en betrokkenheid dat FloraHolland als coöperatie keihard nodig heeft.

5. Nadere toelichting op de Verzoekers en overige ondertekenaars van de petitie

In de inleiding is reeds uiteengezet dat de Verzoekers alle geledingen onder de leden van FloraHolland vertegenwoordigen. Dat volgt ook uit Bijlage 1. De Verzoekers betreffen voorlopers, middenmoters en veronderstelde achterblijvers. Kwekers met locaties in de greenports en daarbuiten. Internationale en nationale kwekers. Stuk voor stuk kwekers met hart voor hun zaak en hart voor FloraHolland. Ergo, de Verzoekers kunnen zeker worden gezien als een afspiegeling van de leden

Zoals vermeld is de petitie niet alleen getekend door 502 leden, maar ook door 173 kopers en 40 overige belanghebbenden.

Verzoekers begrijpen dat de niet-leden die de petitie hebben getekend niet meetellen voor het aantal benodigde leden voor het indienen van dit verzoek. Uit de ondertekening door deze partijen blijkt echter wel dat het verzoek van Verzoekers breed gedragen wordt in de sector en dus draagvlak heeft. Ook dat zou moeten meewegen in de beoordeling van het verzoek door de ledenraad.

6. Samenvatting, verzoeken en conclusies

6.1 Samenvatting

Samengevat heeft (de directie van) FloraHolland niet duidelijk gemaakt waarom de besluiten tot verplichte deelname aan Floriday en verplichte certificering de enige en de beste oplossingen zouden zijn voor de leden van FloraHolland voor door FloraHolland gestelde ervaren problemen, welke problemen de leden van FloraHolland ook niet duidelijk zijn (gemaakt). Dat geldt ook voor Floriway.

In die processen is helaas veel misgegaan en de leden zijn onvoldoende meegenomen in die processen, met als gevolg dat het vereiste draagvlak ontbreekt. Dat vindt haar oorzaak in het niet transparant bespreken van het probleem, dan wel het achterliggende probleem, het niet of onvoldoende schetsen en doornemen van alle mogelijke oplossingen voor dat gestelde probleem, het niet bespreken van alternatieven en de gevolgen daarvan en vervolgens het dwingend opleggen van de zelf voorgedragen gestelde oplossing van een niet duidelijk genoemd gesteld probleem. Juist bij deze strategische besluiten is dat proces nog belangrijker, te beginnen bij de goede probleemstelling.

FloraHolland is een coöperatie voor kwekers. De leden van de coöperatie moeten worden meegenomen in en betrokken bij de strategische keuzes die voorlagen en opnieuw moeten worden voorgelegd. Daarin moeten te allen tijde keuzes overblijven voor de leden, zodat ieder lid zijn marktplaats kan vinden bij haar coöperatie. Die keuzes zijn door toedoen van de directie nu ontnomen.

Aangezien:

- deze strategische keuzes van de directie van FloraHolland heel belangrijk zijn en veel gevolgen hebben voor haar leden op de korte en lange termijn;
- over de gevolgen en consequenties voor haar leden en voor andere stakeholders geen c.q. onvoldoende debat is gevoerd;
- Floriday dwingend is opgelegd, terwijl Floriday nog niet goed functioneert;

- nog steeds niet duidelijk is voor welke problemen de onderhavige besluiten van de directie de oplossingen zouden zijn;
- niet duidelijk is of alle alternatieve oplossingen voor de gestelde problemen zijn onderzocht;
- Geen alternatieve oplossingen kenbaar zijn gemaakt aan de leden;
- Uit het verzoekschrift eigenlijk al volgt dat de besluiten van de directie geen oplossing kunnen zijn voor de door FloraHolland gestelde problemen, in ieder geval niet zonder nadere toelichting, welke tot nu toe ontbreekt;
- op grond daarvan dus ernstige twijfels kunnen worden gezet bij de vraag of de directie wel het juiste verhaal vertelt en de juiste problemen benoemt; en
- daarmee ernstige twijfels zijn gerezen bij de vraag of de directie voldoet aan en handelt conform het statutaire doel van FloraHolland,

is een externe audit noodzakelijk met betrekking tot het reilen en zeilen binnen FloraHolland, meer specifiek op drie punten:

1. Floriday:
 - a. Opzet, kwaliteit en borging van het Floriday platform
 - b. Financiering, afschrijving en toekomstige kosten begroting van het platform
 - c. De noodzaak tot het uit-faseren van Connect EAB voor de directe handel
2. Verplichte certificering
3. Of de directie van FloraHolland dagelijks voldoet aan en handelt volgens de statuten van FloraHolland en in het bijzonder artikel 3 van de statuten van FloraHolland

6.2 Verzoeken

Op grond van alle argumenten en omstandigheden, zoals hierboven vermeld en zoals vermeld in de bijlagen, ieder argument op zichzelf als in onderlinge samenhang, verzoeken Verzoekers de ledenraad van FloraHolland de volgende onderwerpen in behandeling te nemen die in het belang van de coöperatie en de leden zijn:

Primair: besluiten tot het laten uitvoeren van een externe audit met betrekking tot het reilen en zeilen binnen FloraHolland, meer specifiek op drie punten:

1. Floriday:
 - a. Opzet, kwaliteit en borging van het Floriday platform
 - b. Financiering, afschrijving en toekomstige kosten begroting van het platform
 - c. De noodzaak tot het uit-faseren van Connect EAB voor de directe handel
2. Verplichte certificering
3. Of de directie van FloraHolland dagelijks voldoet aan en handelt volgens de statuten van FloraHolland en in het bijzonder artikel 3 van de statuten van FloraHolland

Subsidiair:

Besluiten de directie te bevelen om de besluiten als bedoeld in hoofdstuk 3 van dit verzoekschrift en de daaraan aanverwante besluiten in te trekken en (opnieuw) te werken aan besluitvorming ter zake de onderliggende problemen, waarbij er daadwerkelijk draagvlak is onder leden en stakeholders in de sector en waarbij leden vrije keuzes houden en FloraHolland geen dwingende positie inneemt, dan wel

besluiten om in dit kader de adviestaken uit te oefenen als bedoeld in artikel 28.3 van de statuten, zowel richting de directie van FloraHolland als richting de raad van commissarissen en de directie te verzoeken om de besluiten als bedoeld in hoofdstuk 3 van dit verzoekschrift en de daaraan aanverwante besluiten in te trekken en (opnieuw) te werken aan besluitvorming ter zake de onderliggende problemen, waarbij er daadwerkelijk draagvlak is onder leden en stakeholders in de sector en waarbij leden vrije keuzes houden en FloraHolland geen dwingende positie inneemt.

6.3 Conclusies en vervolg

De Verzoekers concluderen dat aan de formele vereisten voor de verzoeken is voldaan, dat de verzoeken vallen onder de criteria om voor behandeling in de ledenraad in aanmerking komen, en dat de verzoeken inhoudelijk voor honorering en opvolging gereed liggen.

Als onderdeel van de behandeling van deze verzoeken zullen de voorzitters van de ledenraad, directie en raad van commissarissen moeten vaststellen welke gevolgen te verwachten zijn van de behandeling van de verzoeken. Daaruit kan alleen maar naar voren komen dat FloraHolland als coöperatie hier (uiteindelijk) naar verwachting sterker uit komt. In ieder geval is dat wat Verzoekers met de verzoeken willen bereiken, een coöperatie die toekomstbestendig is, waar elk lid zijn marktplaats kan vinden.

Verzoekers maken graag gebruik van de overlegvergadering als bedoeld in artikel 10.9 van het Reglement Ledenraad.

Verzoekers behouden zich het recht voor het verzoek nader aan te vullen en toe te lichten en wensen graag te reageren op het advies van de voorzitters van de ledenraad, directie en raad van commissarissen.

Een kopie van dit verzoekschrift is toegezonden aan de directie en raad van commissarissen van FloraHolland en aan alle leden van de ledenraad.

Frank Hordijk, Contactpersoon

Naaldwijk, 19 februari 2021

Bijlagen

- Bijlage 1:** Lijst van Verzoekers
- Bijlage 2:** Vakblad onder Glas 14 januari 2021 *Interview Rémi van Adrichem, RM Plants*
- Bijlage 3:** Bloemenkrant 26 januari 2021 *Ingezonden brief Florinee aan branchegenoten*
- Bijlage 4:** Vakblad onder Glas 28 januari 2021 *Interview met Frank Timmermans, voorzitter Flora Futura*
- Bijlage 5:** Vakblad voor de Bloemisterij 3 februari 2021 *Interview met Ad Dekkers, Kwekerij Sentinel*
- Bijlage 6:** Bloemenkrant 10 februari 2021 *Interview Jan de Boer*
- Bijlage 7:** Bloemenkrant 9 februari 2021 *Dringende oproep G11 Groep aan FloraHolland*
- Bijlage 8:** whitepaper van de voorzitter van de Vereniging Betaalinstellingen Nederland (VBIN)